

OBSAH

1. ÚVOD	11
2. INTELEKTUÁLNÍ HISTORIE	21
2.1 Skinnerovo pojetí intelektuální historie	23
2.2 Teorie řečových aktů	25
2.3 Problematika kontextu	28
2.3.1 Vztah intence autora a textu	29
2.3.2 Vztah života autora a textu	31
2.3.3 Vztah textu k ostatním dílům autora	32
2.3.4 Vztah společnosti a textu	33
2.3.5 Vztah kultury a textu	35
2.3.6 Vztah lingvistických struktur a textu	36
2.4 Nenie dost na mluvenie musíť, byt i na činěnie – dialog a politika	37
3. DIALOG JAKO HISTORICKÝ PRAMEN	41
3.1 Stručná historie literárních dialogů	41
3.2 Definice dialogu	46
3.2.1 Dialog jako antropologický princip	46
3.2.2 Dialog jako metodologický či hermeneutický princip	47
3.2.3 Dialog jako literární druh	48
3.2.4 Dialog jako literární žánr	49
3.2.5 Dialog jako literární dílo	50
3.2.6 Dialog jako literární postup	51
3.3 Dialog jako řečový mód aneb dialogy a polemika	53
3.4 Interpretace dialogu	57
3.5 Dialog a náboženská tolerance	60

4. TOLERANCE JAKO HISTORICKÝ FENOMÉN	65
4.1 Pohledy na toleranci v české historiografii	70
4.1.1 Tolerance z nutnosti	70
4.1.2 Tolerance z nezájmu	74
4.1.3 Nadkonfesijní křesťanství	77
4.2 Tolerance a <i>obecné dobré</i> – tolerance v českém politickém myšlení	81
5. KONTEXTY	95
5.1 Druhý život kompaktát	95
5.1.1 Císař Zikmund a první konflikty	97
5.1.2 Papežové a kompaktáta	99
5.1.3 Kompaktáta a panovníci – od interregna po krále Bene	102
5.1.4 Kompaktáta jako vnitropolitický problém	104
5.1.5 Kompaktáta a jagellonská dynastie	107
5.1.6 Kompaktáta a reformace	109
5.2 Obhajoba tolerance	110
5.2.1 Argumenty na obhajobu tolerance a kompaktát	111
5.2.2 Překážky tolerance	136
5.3 Utrakvismus a humanismus – intelektuální rozvoj v kacířské zemi	143
5.3.1 Antika jako vzor	149
5.3.2 Kultura kriticismu	157
5.3.3 Institucionalizace	164
5.4 Dvě tradice evropského tolerančního dialogu	172
5.4.1 Debata mezi mudrci různých vyznání	173
5.4.2 Humanistické <i>sermo</i>	174
5.5 České literární dialogy – od filozofické alegorie k husitské agitaci	176
6. PĚT DIALOGŮ O ČESKÉ TOLERANCI	183
6.1 Mikuláš Kusánský a <i>De pace fidei</i>	184
6.1.1 Postavy a narativní rámec	186
6.1.2 Diskuze mudrců v <i>De pace fidei</i>	193

6.1.3 Úloha Čecha v dialogu	197
6.1.4 Kusánský a tolerance	202
6.2 Jan z Rabštejna a <i>Dialogus. Sermo a anti-sermo</i>	203
6.2.1 Obsah a průběh dialogu	205
6.2.2 Využití formy dialogu – literární rámeček, postavy, narace	208
6.2.3 <i>Dialogus</i> jako humanistické <i>sermo</i>	212
6.2.4 <i>Dialogus</i> jako anti-sermo – polemický mód v <i>Dialogu</i>	217
6.2.5 Závěr <i>Dialogu</i>	222
6.3 Václav Písecký, Řehoř Hrubý a <i>Boloňské hádání</i>	226
6.3.1 Koncepce textu – dopis, apologie a dialog	229
6.3.2 Postavy, prostředí a narativní prvky <i>Boloňského hádání</i>	233
6.3.3 Argumentace <i>Boloňského hádání</i>	240
6.3.4 <i>Boloňské hádání</i> a tolerance?	244
6.3.5 Řehoř Hrubý a Václav Písecký	245
6.3.6 Závěr – dva záměry v jednom textu?	254
6.4 Mikuláš Konáč z Hodíškova a jeho dialogy	256
6.4.1 Dosavadní interpretace a jejich problémy	257
6.4.2 Obsah a průběh dialogů	267
6.4.3 Konáčova autorská pozice	272
6.4.4 Podoba dialogů – Co Konáč změnil v koncepci dialogů?	276
6.4.5 Opakování argumentů a myšlenek mezi <i>Rozmlouváním</i> a <i>Dialogem</i>	290
6.4.6 Proč Konáč sepsal dva dialogy?	302
7. ZÁVĚR	311
SEZNAM LITERATURY	319
Prameny	319
Literatura	322
Internetové zdroje	340
SEZNAM ZKRATEK	343
RESUMÉ	345
REJSTŘÍK	351